EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 08 01
COM(2012) 427 final

KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

dėl Europos migracijos tinklo plėtojimo

{SWD(2012) 240 final}

I. ĮVADAS

Praėjus ketveriems metams po to, kai buvo priimti pagrindiniai Europos migracijos tinklo (toliau – EMT) teisės aktai[1], pats laikas įvertinti padarytą pažangą ir apsvarstyti, kaip šis tinklas turėtų būti plėtojamas, be kita ko, atsižvelgiant į kitą daugiametę finansinę programą, galiosiančią po 2013 m.

Tarybos sprendimu 2008/381/EB oficialiai įsteigtas EMT[2], kurio užduotis – teikti naujausią, objektyvią, patikimą ir palyginamą informaciją apie migraciją ir prieglobstį, siekiant padėti formuoti šių sričių politiką Europos Sąjungoje. EMT naudojasi Europos Komisijos koordinuojamu daugiapakopiu tinklu, kuriam veiklą vykdyti padeda du paslaugų teikėjai ir kuris bendradarbiauja su EMT nacionaliniais informacijos centrais (EMT NIC), sukurtais kiekvienoje valstybėje narėje[3] bei Norvegijoje[4], kurios savo ruožtu kuria nacionalinius tinklus, sujungiančius daug skirtingų suinteresuotųjų subjektų. Neseniai tinklo veikloje stebėtojo teisėmis pradėjo dalyvauti Kroatija[5]. EMT vykdo veiklą ES lygiu, bendradarbiaudamas su kitomis susijusiomis ES ir tarptautinėmis įstaigomis. EMT politines gaires teikia valdyba, kuriai pirmininkauja Europos Komisijos atstovas ir kurią sudaro po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą, taip pat stebėtojai iš Danijos, Norvegijos ir Europos Parlamento.

II. EMT VEIKLA

EMT vykdo įvairią veiklą, siekdamas nustatytų tikslų, kurie visi nurodomi EMT valdybos patvirtintoje ir Komisijos priimtoje metinėje darbo programoje[6]. Šiuo metu nustatyti tokie tikslai:

- **metinės politikos ataskaitos**, kuriose pateikiama politikos formuotojams skirta informacija apie svarbiausius politinius ir teisinius (įskaitant ES) pokyčius, taip pat apie migracijos ir prieglobsčio srityje rengiamas viešas diskusijas, pateikiant kuo daugiau statistinių duomenų. Be to, jomis remiamasi rengiant Komisijos metines imigracijos ir prieglobsčio ataskaitas[7];

- ***ad hoc*** **užklausos**, kurios yra atsakomoji priemonė, kurios tikslas – greitai surinkti su konkrečiu aktualiu įvykiu susijusią lyginamąją informaciją. Šias užklausas gali teikti Komisija arba EMT nacionalinis informacijos centras;

---

1 2008 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimas 2008/381/EB. Šia ataskaita taip pat įvykdomas šio sprendimo 13 straipsnyje nustatytas įpareigojimas.

2 EMT veikia nuo 2003 m., kai jo veikla pradėta pagal bandomąjį projektą, vėliau jis plėtotas kaip parengiamoji priemonė. Išsamią informaciją apie EMT ir daugelį jo veiklos rezultatų galima rasti šioje interneto svetainėje http://www.emn.europa.eu.

3 Danija nedalyvavo priimant šį Tarybos sprendimą, tačiau ji stebėtojo teisėmis neoficialiai dalyvauja EMT veikloje.

4 2010 m. rugsėjo 13 d. Tarybos sprendimu C(2010)6171 parengtas Europos Komisijos ir Norvegijos Karalystės teisingumo ministerijos bei policijos administracinio bendradarbiavimo pagrindas, kuriuo grindžiamas Norvegijos dalyvavimas Europos migracijos tinklo veikloje. Šis darbinis susitarimas įsigaliojo 2010 m. lapkričio 15 d.

5 2011 m. gruodžio 9 d. pasirašius Stojimo sutartį Kroatija dalyvauja EMT veikloje pagal 2011 m. gruodžio 8 d. Komisijos sprendimą C(2011) 9005 dėl vidaus įgyvendinimo priemonių pereinamuoju laikotarpiu iki oficialaus įstojimo.

6 Pavyzdžiui, 2012 m. EMT darbo programa priimta Komisijos sprendimu C(2012) 1771.

7 Žr. pavyzdžiui, COM(2012) 250 final ir SWD(2012) 139 final.

paprastai nustatomas ne ilgesnis kaip keturių savaičių atsakymo pateikimo terminas[8];

- **tyrimai**, susiję su aktualiais politikos klausimais, kiekvienais metais paprastai apimantys ir **pagrindinį tyrimą**, kuriame pateikiama išsami su vidutinės trukmės ir ilgalaikės svarbos klausimu susijusi informacija ir analizė, be kita ko, nurodant galinčius kilti sunkumus, ir ne daugiau kaip tris **tikslinius tyrimus**, kuriais siekiama atsižvelgti į skubesnius trumpalaikius politikos poreikius[9];

- **EMT informaciniai pranešimai**, kuriuose glaustai nurodomos svarbiausios su konkrečiu klausimu susijusios išvados, padarytos, pavyzdžiui, remiantis tyrimais arba *ad hoc* užklausomis; šie pranešimai pateikiami politikos formuotojams patogia forma;

- **EMT biuleteniai**, kuriuose pateikiama visų pirma politikos formuotojams skirta naujausia ir aktualiausia informacija apie neseniai įvykusius arba dabartinius pokyčius ES ir valstybėse narėse, taip pat pateikiami naujausi paskelbti statistiniai duomenys, pirmiausia parengti Eurostato[10];

- **EMT glosarijus ir tezauras**: glosarijuje yra per 300 sąvokų ir jų atitikčių kitomis kalbomis, kurios pagrįstos ES *acquis*; glosarijus naudotinas, *inter alia*, siekiant gerinti bendrą jame pateiktų sąvokų ir apibrėžčių suvokimą ir palyginamumą valstybėse narėse; tezaure nurodytos nuoseklios, struktūrinės palyginamų dokumentų, susijusių su konkrečiu klausimu, katalogavimo ir paieškos priemonės;

- **EMT būklės ataskaitos**, skirtos Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, kuriose nurodoma šiuo metu EMT vykdoma veikla ir svarbiausios su įvairiais veiklos rezultatais susijusios išvados[11];
- reguliarus **ES imigracijos portalo**[12] **atnaujinimas**, siekiant užtikrinti, kad jame būtų pateikiama naujausia informacija apie valstybių narių imigracijos politiką ir procedūras[13]. EMT palaiko ryšius su valstybių narių teisėkūros institucijomis ir gerai išmano jų darbą, todėl jis gali greitai pateikti naujausius duomenis ir užtikrinti, kad ES imigracijos portale būtų pateikiama aktuali informacija;

---

8 Kalbant apie EMT *ad hoc* užklausų mastą ir įvairovę, galima nurodyti, kad 2011 m. iš viso pateiktos 76 atskiros užklausos, į kurias atsakydavo vidutiniškai daugiau kaip 17 valstybių narių; iš viso pateikta daugiau kaip 1 300 atskirų atsakymų. Pateiktos užklausos, susijusios su įvairiomis sritimis: sienomis, ekonomine migracija, ES *acquis*, šeimos susijungimu, neteisėta migracija, integracija, apsauga, gyvenimu šalyje, grįžimu, studentais, neteisėta prekyba ir vizomis.

9 2012 m. EMT atliekamas pagrindinis tyrimas „Tarptautinių studentų imigracija į ES“ ir tiksliniai tyrimai: „Piktnaudžiavimo teise į šeimos susijungimą“, atsižvelgiant į šiam klausimui skirtą žaliąją knygą (COM(2011) 735), „Prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens tapatybės nustatymo sunkumai ir praktika“ ir „Trečiųjų šalių piliečių judumas ES viduje“.

10 Žr. pirmąjį biuletenio numerį, paskelbtą Vidaus reikalų GD paskyroje tinkle „Twitter“ (@EUHomeAffairs) adresu http://t.co/FDBAbFuO.

11 2011 m. EMT būklės ataskaita pridedama prie šios ataskaitos kaip SEC(2012) 240. Ankstesnių metų ataskaitų žr. SEC(2010) 1006 ir SEC(2011) 1273.

12 http://ec.europa.eu/immigration/.

13 Ši informacija pateikiama temose „Ką turėčiau žinoti prieš išvykdamas?“ ir „Ką veikia ES šalys?“.

- **tinklo veikla grindžiamas bendradarbiavimas** EMT lygiu, pirmiausia rengiant reguliarius EMT nacionalinių informacijos centrų susitikimus; nacionaliniu lygiu – kartu su EMT nacionaliniais informacijos centrais kuriant nacionalinius tinklus, kuriuose atstovaujama visiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant nacionalinės politikos formuotojus; ES / tarptautiniu lygiu, siekiant užtikrinti, kad atitinkamos ES migracijos ir prieglobsčio srities priemonės bei struktūros būtų nuoseklios ir koordinuojamos, taip pat palaikant strateginio bendradarbiavimo ryšius su kitomis (ne ES) organizacijomis, institucijomis ir tinklais, siekiančiais panašių tikslų;
- **informavimas apie** EMT veiklos rezultatus ir jų **sklaida**, visų pirma informaciją skelbiant EMT informaciniuose pranešimuose ir biuleteniuose, taip pat atitinkamose (EMT[14] ir nacionalinėse) interneto svetainėse metinėje EMT konferencijoje[15] ir skaitant pranešimus atitinkamuose tarptautiniuose bei nacionaliniuose renginiuose.

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 862/2007 EMT rengdavo *metines migracijos ir tarptautinės apsaugos statistinių duomenų ataskaitas*[16], kuriose būdavo analizuojami pirmiausia Eurostato pateikti duomenys. Nors šios ataskaitos buvo labai kokybiškos, jos nebuvo pakankamai aktualios, be kita ko, dėl ilgo laikotarpio iki metinių duomenų pateikimo[17]. Todėl nuspręsta šių ataskaitų neberengti ir vietoj jų pateikti, pirmiausia EMT biuletenyje, naujausius paskelbtus duomenis.

Visi EMT parengti dokumentai skelbiami viešai, paprastai jo interneto svetainėje, taip pat teminiuose EMT nacionalinių informacijos centrų bei Komisijos leidiniuose. Rengiant ataskaitas / atliekant tyrimus taikomas metodas, pagal kurį parengiami bendrieji reikalavimai arba šablonai geresniam palyginamumui užtikrinti, kuriais vėliau naudojasi EMT nacionaliniai informacijos centrai, rengdami nacionalines ataskaitas arba dokumentus, kurie paprastai grindžiami duomenų analize. Atsižvelgiant į parengtus dokumentus (paprastai pateikiami 24 atskiri nacionaliniai atsakymai)[18] rengiama apibendrinamoji ataskaita, kurioje nurodomos pagrindinės išvados, atsižvelgiant į ES perspektyvą, pavyzdžiui, jos susiejamos su naujausiomis politikos iniciatyvomis.

III. IŠORĖS VERTINIMAS

Siekiant gauti daugiau duomenų, kuriais būtų remiamasi toliau plėtojant EMT, 2011 m. antroje pusėje pradėtas EMT išorinis vertinimas[19]. Šiame vertinime nagrinėti keli EMT aspektai ir jo veikla, tolesnėje lentelėje pateikiama bendra EMT veiklos rezultatų vertinimo santrauka.

1 lentelė. Bendra santrauka. EMT veiklos rezultatai

---

14 http://www.emn.europa.eu.

15 2011 m. EMT konferencija, kurios tema – neteisėta migracija, surengta Varšuvoje, Lenkijos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai laikotarpiu.

16 Paskutinėje ataskaitoje nagrinėti 2009 m., ataskaita baigta rengti 2012 m. balandžio mėn.

17 Prieglobsčio duomenys pateikiami kas mėnesį, tačiau pagal Reglamentą (EB) Nr. 862/2007 duomenys apie imigraciją, emigraciją, leidimus gyventi ir pilietybę paskelbiami ne vėliau kaip 15 mėnesių po ataskaitinių metų pabaigos (pvz., 2010-ųjų metų duomenys paskelbti 2012 m. pavasarį).

18 Nors EMT nacionaliniai informacijos centrai veikia visose valstybėse narėse (išskyrus DK) ir Norvegijoje, kai kurie iš jų dar neturi pakankamų žmogiškųjų išteklių, kad galėtų prisidėti vykdant EMT veiklą.

19 Šio vertinimo ėmėsi Strategijos ir vertinimo paslaugų centras, vertinimo ataskaita pateikta adresu http://emn.intrasoft-intl.com/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=249.

Teigiamai įvertinti aspektai	Nustatyti trūkumai
• EMT veiklos rezultatų kokybė (daugiausia naujausi, objektyvūs, patikimi ir palyginami), ypač teigiamai įvertintos *ad hoc* užklausos; • teigiama įtaka politikos formavimui, visų pirma ES lygiu, taip pat daugelio valstybių narių lygiu; • EMT nacionalinių informacijos centrų tinklo veikla grindžiamo bendradarbiavimo intensyvumas ir jų įsipareigojimai EMT; • veiklos rezultatų kokybė ir kiekybė, atsižvelgiant į finansinius ir žmogiškuosius išteklius.	• Ilgi informacijos rengimo terminai ir ribotas jos palyginamumas, ypač jeigu ne visi EMT nacionaliniai informacijos centrai dalyvauja ją rengiant; • kalbant apie plačiąją visuomenę, labai nedidelis poveikis ir neaiškus EMT vaidmuo; • sąlyginai mažas EMT matomumas (pvz., mažas atitikčių internete skaičius, taip pat nedidelis naujienlaiškį užsisakiusių asmenų skaičius) ir silpni nacionaliniai tinklai kai kuriose šalyse; • ES išteklių, reikalingų EMT plėtojimui paremti, trūkumas.

Nustatyta, kad apskritai EMT veikia gerai, teikia naudingą informaciją, skirtą politikos formavimui ES ir valstybėse narėse remti. Ne taip palankiai įvertintas politikos formuotojams parengtos informacijos aiškumas (pvz., pateikiama per daug informacijos) ir per mažas EMT matomumas arba žinomumas tarp praktikuojančių specialistų ir politikos formuotojų, visų pirma dirbančių ES institucijose.

Pateikta apie trisdešimt rekomendacijų, kaip būtų galima pagerinti EMT veikimą. Nors vertinimas dar nebuvo baigtas, EMT, rengdamas savo 2012 m. metinę darbo programą, atsižvelgė į kelias rekomendacijas, pirmiausia siekdamas užtikrinti, kad pateikiama informacija būtų aktualesnė bei naujesnė ir kad ypač politikos kūrėjams būtų pateikiamos glaustos išvadų santraukos.

IV. TOLESNIS EMT PLĖTOJIMAS

Nors EMT įsitvirtinęs prieglobsčio ir migracijos srityje ir yra labai vertinamas, reikėtų apsvarstyti, kaip jis galėtų dar geriau siekti nustatytų tikslų. Todėl šiame skyriuje išdėstyta, kaip, Komisijos nuomone, EMT turėtų būti plėtojamas toliau, be kita ko, atsižvelgiant į iš Prieglobsčio ir migracijos fondo[20] skiriamas lėšas, nes kai kuriuos siūlomus pakeitimus galima atlikti dar iki šio reglamento įsigaliojimo.

EMT jau įrodė savo gebėjimą tobulėti ir prisitaikyti, visų pirma tam, kad geriau patenkintų politikos formuotojų lūkesčius. Šiuo atžvilgiu svarbiausias rodiklis yra aktyvus Komisijos bei EMT nacionalinių informacijos centrų, kuriuos paskiria jų atitinkama valstybė narė, dalyvavimas ir stipri jų partnerystė, kuriais grindžiamas EMT.

EMT veiklos tęstinumas, jo tikslai ir užduotys nustatyti Reglamento, kuriuo steigiamas Prieglobsčio ir migracijos fondas, pasiūlymo 23 straipsnyje, o Tarybos sprendimas 2008/381/EB panaikintas. Turėtų būti siekiama šių tikslų:

(a) būti Sąjungos patariamąja taryba migracijos ir prieglobsčio klausimais koordinuojant valstybių narių atstovų, akademinės bendruomenės, pilietinės visuomenės, ekspertų grupių ir kitų Sąjungos ir (arba) tarptautinių institucijų darbą, ir bendradarbiaujant su jais nacionaliniu ir Sąjungos lygmeniu;

[20] COM(2011) 751 galutinis.

(b) patenkinti Sąjungos institucijų ir valstybių narių informacijos apie migraciją ir prieglobstį poreikius teikiant naujausią, objektyvią, patikimą ir palyginamą informaciją apie migraciją ir prieglobstį, siekiant prisidėti prie šių sričių politikos formavimo Europos Sąjungoje;

(c) teikti plačiajai visuomenei b punkte nurodytą informaciją.

Be to, 23 straipsnyje nustatyta EMT veikla, kuria siekiama šių tikslų, poreikis užtikrinti EMT ir Europos prieglobsčio paramos biuro[21] bei FRONTEX [22] veiklos nuoseklumą, EMT sandara ir numatoma finansinė parama.

Tolesniuose poskyriuose apžvelgiamas kiekvienas paminėtas tikslas ir išsamiau apibūdinama su EMT susijusi Komisijos vizija.

IV.1. EMT VAIDMUO

Formuojant bendrą ES migracijos politiką vis dažniau prireikia palyginamos faktinės informacijos, kad būtų galima parengti informacija paremtus politikos metodus, pagrįstus patikimais įrodymais ir analize, apimančia įvairias perspektyvas. Nors turima labai daug išsamios informacijos, gaunamos ne tik iš EMT, dažniausiai ji pateikiama tokia forma, kad politikos formuotojams būna sunku ją įsisavinti, be to, prireikus nepakankamai informacijos yra prieinama nedelsiant.

Akivaizdu, kad būtų naudinga turėti bendrą Europos šaltinį, kuriuo naudodamiesi tiek nacionaliniai, tiek ES institucijų politikos formuotojai galėtų faktiniu, patogiu ir objektyviu būdu susipažinti su patikima informacija, įskaitant statistinius duomenis, arba paprašyti ją pateikti, kad galėtų šia informacija remtis svarstydami įvairius klausimus. Taip pat reikia apsvarstyti ilgalaikes perspektyvas, atsižvelgiant į galimus uždavinius, kuriuos ES turės spręsti.

EMT gali būti labai naudingas patenkinant šį poreikį ir visapusiškai įgyvendinant politikos kūrėjų lūkesčius. Jis parodė turintis didelius analitinius pajėgumus tiek valstybių narių, tiek ES lygiu, ir gebantis visapusiškai suprasti informaciją, kurią naudodamosi sukurtais plačiais tinklais pateikia atitinkamos nacionalinės ministerijos ir kiti nacionaliniai subjektai, ir tą informaciją analizuoti atsižvelgiant į esamą padėtį. EMT nacionalinių informacijos centrų tinklo veikla taip pat parodoma, kad sukurta bendra žinių kultūra, nes vienoje valstybėje narėje susiklosčiusi padėtis yra suprantama kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.

Taigi, kokie pokyčiai reikalingi EMT? Pirma, jis turėtų didinti savo informacijos šaltinių apimtį dviem būdais, būtent per savo nacionalinius tinklus ir savo ryšius su kitomis atitinkamomis ES / tarptautinėmis įstaigomis. Tam reikėtų dar labiau sustiprinti EMT nacionalinių informacijos centrų vaidmenį, kad kiekvienas iš jų galėtų veikti kaip nacionalinis informacijos rinkimo ir analizės centras.

Daug EMT nacionalinių informacijos centrų dėjo dideles pastangas, kad sukurtų nacionalinį tinklą, kuriame dalyvautų ne tik ministerijos, bet ir kiti įvairūs suinteresuotieji subjektai. Šių nacionalinių tinklų posėdžiuose labiau pabrėžtas poreikis spręsti (aktualius) nacionalinei / ES

---

[21] Europos prieglobsčio paramos biuras, įsteigtas Reglamentu (EB) Nr. 439/2010.

[22] Europos Sąjungos valstybių narių Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra, įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2007/2004.

politikai svarbius klausimus ir į šią veiklą įtraukti (nacionalinius) politikos formuotojus. Iš tiesų, naudodamasis šiais nacionaliniais tinklais, EMT padeda lengviau teikti informaciją ir ja keistis, pavyzdžiui, (nacionaliniams) politikos formuotojams, vyriausybės pareigūnams, įskaitant įvairių ministerijų pareigūnus, tarptautinėms organizacijoms, mokslininkams, ekspertams ir kitiems politiniams patarėjams, NVO ir pilietinei visuomenei. Kai kuriose valstybėse narėse tokia didelė suinteresuotųjų subjektų grupė suburta pirmą kartą. Šio tikslo galima siekti ir kuriant įvairias nacionalines interneto svetaines, kurios būtų pagrindinis (nacionalinis) prieglobsčio ir migracijos informacijos šaltinis ir kuriose tam tikrais atvejais būtų nuorodos į susijusių teisės aktų duomenų bazes, teismų praktiką ir kt.[23]

Todėl nacionaliniai tinklai turėtų būti laikomi vienu iš sudedamųjų EMT elementų ir juos reikėtų dar labiau populiarinti, pavyzdžiui, skatinant nacionalinio tinklo narius aktyviau dalyvauti veikloje ir prie jos prisidėti bent jau teikiant *ad hoc* konsultacijas atsiradus poreikiui gauti informacijos.

Įvairių prieglobsčio ir migracijos aspektų analizės ir susijusių mokslinių tyrimų klausimus sprendžia daugybė skirtingų subjektų nacionaliniu, ES ir tarptautiniu lygiu[24]. Kiekvienas iš jų atlieka tam tikrą funkciją ir turi konkrečius adresatus. Kad politikos formuotojai galėtų veiksmingai naudotis gausybe parengiamos informacijos, EMT gali stiprinti bendradarbiavimą su šiomis įvairiomis įstaigomis, siekdamas keistis su jomis informacija, teikti tarpusavio pagalbą vykdant veiklą ir išvengti bet kokio veiklos sutapimo. Nors tokį bendradarbiavimą oficialiai užtikrintų Komisija (pirmiausia Eurostato, Mokslinių tyrimų ir inovacijų, Vystymosi ir bendradarbiavimo bei Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generaliniai direktoratai) ir ES įstaigos, pavyzdžiui, Europos prieglobsčio paramos biuras, FRONTEX, Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra[25] (žr. IV.4 skyrių), tačiau ryšiai su kitomis įstaigomis, kaip antai, *inter alia*, kitomis ES institucijomis, be kita ko, Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) migracijos stebėjimo centru, ITGDK, TVK, NORFACE, TMO, JT, Migracijos politikos centru, EBPO ir kt.[26] galėtų būti palaikomi nagrinėjant konkrečius klausimus ar atliekant konkrečius tyrimus. Prireikus tai taip padėtų nustatyti, kokios nuomonės konkrečiu klausimu laikomasi kitose pasaulio šalyse arba už ES ribų (regioniniu mastu), taip pat nustatyti sąsają su ES vystymosi politikos sričių migracijos aspektu, kad būtų užtikrintas nuoseklumas ir sąveika, pirmiausia apibrėžiant bendradarbiavimą su šalimis, kurioms pagal ES migracijos politikos išorės aspektą teikiama pirmenybė.

Be to, EMT turėtų dėti daugiau pastangų, kad būtų gerinama šių įvairių subjektų paskelbtos informacijos rinkimas, nors šiai veiklai prireiktų daugiau išteklių. Šioje srityje jau įgyta

---

23 Žr., pavyzdžiui, nacionalinių teismų praktikos duomenų bazę (http://194.88.246.195/WD160AWP/WD160Awp.exe/CONNECT/EMN_JURISPRUDENCES), kurią sukūrė Liuksemburgo EMT nacionalinis informacijos centras ir kurioje galima ieškoti Liuksemburgo administracinių teismų neseniai paskelbtų sprendimų. Ši duomenų bazė laisvai prieinama plačiajai visuomenei ir mokslo bei teisės ekspertams.

24 Išsamus kitų susijusių subjektų sąrašas pateikiamas adresu http://www.emn.europa.eu temoje „Naudingos nuorodos“.

25 Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 168/2007.

26 ITGDK (Imigracijos tarnybų generalinių direktorių konferencija); TVK (Tarpvyriausybinės konsultacijos migracijos, prieglobsčio ir pabėgėlių reikalų klausimais); NORFACE (Naujos mokslinių tyrimų rėmimo agentūrų bendradarbiavimo galimybės Europoje); TMO (Tarptautinė migracijos organizacija); JT (Jungtinės Tautos, visų pirma jų Visuomenės statistinių duomenų skyrius); EBPO (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija).

gerosios patirties, kaip antai EMT tyrimas „Darbo jėgos paklausos patenkinimas įdarbinant migrantus“, parengtas bendradarbiaujant su EUROCITIES ir TMO.

Panašiai ir Danijos atveju – nors ji oficialiai neprivalo dalyvauti EMT veikloje, vis dėlto dėtos pastangos Daniją į ją įtraukti; Danija prisidėjo vykdant kai kuriuos veiksmus, taip pat dalyvavo keliuose susitikimuose. Remiantis patirtimi, įgyta į EMT veiklą įtraukiant Norvegiją, reikėtų imtis papildomų veiksmų, siekiant išnagrinėti, kokiu būdu Danija galėtų aktyviau dalyvauti šioje veikloje.

IV.2. INFORMACIJOS TEIKIMAS, SIEKIANT INFORMACIJA PAGRĮSTO POLITIKOS FORMAVIMO

Antra, EMT turėtų skirti daugiau dėmesio teikiamos informacijos svarbai ir gerinti jos teikimo būdą. Išoriniame vertinime pažymėta, kad EMT veiklos rezultatai yra aktualūs, kokybiški ir naudingi, tačiau šioje srityje galima pasiekti geresnių rezultatų, ypač tobulinant EMT apibendrinamąsias ataskaitas. Konkrečiau, apibendrinamosios ataskaitos turėtų būti ne tiek aprašomojo, kiek analitinio pobūdžio, tikslinei (-ėms) grupei (-ėms) turėtų būti labiau akcentuojama pagrindinė informacija ir galimas poveikis politikai. Taip pat svarbu suteikti galimybę lanksčiai pasirinkti temą tyrimui konkrečiais metais, atsižvelgiant į aktualiausius politinius įvykius.

Taigi EMT turėtų toliau teikti naujausią, objektyvią ir palyginamą informaciją, tačiau jis taip pat turėtų tęsti veiksmus, kurių jau imtasi ir kuriais siekiama lanksčiai prisitaikyti prie politikos formuotojų poreikių ir juos įgyvendinti. Teigiamai įvertinta tai, kad EMT, pirmiausia EMT valdybos pastangomis, ėmėsi tyrimų, kurie tiesiogiai aktualūs politikos formuotojams ir jiems reikalingi, tačiau reikia spręsti dvi likusias problemas, susijusias būtent su informacijos pateikimo terminu ir pateikiamos informacijos glaustumu.

Iš tiesų EMT į šias rekomendacijas jau atsižvelgė savo 2012 m. darbo programoje, padaręs nemažai savo *modus operandi* pakeitimų, pavyzdžiui, labiau pabrėžiama reikiamos informacijos rinkimas iš gausybės EMT jau turimų duomenų; atliekami teminiai tyrimai[27]; rengiami politikos formuotojams skirti EMT informaciniai pranešimai[28], kuriuose pirmiausia pateikiamos su konkrečia veikla susijusios išvados; pradėti rengti EMT biuleteniai.

IV.3. INFORMACIJOS TEIKIMAS PLAČIAJAI VISUOMENEI

EMT taip pat turėtų keisti savo veiklos rezultatų pateikimo plačiajai visuomenei metodus. Šiuo metu Europos Sąjungoje su migracija susiję klausimai plačiai aptariami, pasitaiko ir audringų diskusijų. Kartais tokios diskusijos pagrįstos neteisinga arba klaidinančia informacija. Valstybių narių lygiu turima gerosios patirties, susijusios su informacijos pateikimu jos gavėjui patogiu, objektyviu ir nešališku būdu[29], kuri tam tikrais atvejais įgyta dalyvaujant atitinkamam EMT nacionaliniam informacijos centrui. ES lygiu tokios patirties trūksta, todėl EMT, be kita ko, turėtų imtis šios veiklos, pavyzdžiui, pažangiose komunikacijos priemonėse (pvz., socialiniuose tinkluose, interaktyvioje svetainėje) glaustai apibūdinti faktinę padėtį, susijusią su konkrečiu klausimu, kurį plačiai nagrinėja žiniasklaida

---

27 Žr. 9 išnašą.

28 Šie informaciniai pranešimai platinami, taip pat skelbiami EMT interneto svetainės temoje „EMT pranešimai“.

29 Žr., pavyzdžiui, JK „Migracijos reikalų apžvalga“ (http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk) ir LT „Migracija skaičiais“(http://123.emn.lt/).

ir kiti informacijos skleidėjai. Nacionalinio tinklo nariai taip pat turėtų padėti skleisti informaciją.

Tai visiškai atitinka EMT, kuris atlieka patariamosios tarybos funkciją, tikslą siekti labiau tikslinių veiklos rezultatų, be kita ko, plėtoti ir populiarinti EMT ir nacionalines interneto svetaines, kuriomis informacijos ieškantiems asmenims būtų patogu naudotis. Be to, EMT turėtų siekti laiku atnaujinti faktinę informaciją, kad Komisija, valstybės narės ir kiti dalyviai galėtų remtis svaresniais argumentais.

IV.4. TVIRTESNI RYŠIAI SU ES AGENTŪROMIS

Prieglobstis, imigracija ir integracija yra migracijos elementai ir dėl savo pobūdžio yra labai susiję. Šioje srityje EMT privalumas tas, kad jis gali nagrinėti konkrečius su migracija susijusius klausimus, naudodamasis įvairiomis valstybių narių sukauptomis žiniomis. Todėl jis gali teikti naudingą paramą ES tarnyboms, visų pirma agentūroms.

Atsižvelgiant į tai, kad EBPO taip pat nagrinėja su prieglobsčiu susijusią padėtį ES, reikėtų stiprinti bendradarbiavimą, siekiant išvengti veiklos sutapimo, užtikrinti nuoseklumą bei papildomumą ir tokiu būdu didinti abiejų įstaigų pajėgumus. Pavyzdžiui, remiantis bendradarbiavimo su Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra patirtimi, EMT ir EBPO galėtų bendrai atlikti tyrimus, susijusius su prieglobsčio klausimais[30], kuriuose būtų nagrinėjami skirtingi, tačiau vienas kitą papildantys aspektai. Taip pat būtų galima siekti, kad EBPO padėtų vykdyti veiklą EMT, prisidėdama rengiant metinę politikos ataskaitą ir ypač pateikdama informaciją, reikalingą Komisijos metinei imigracijos ir prieglobsčio ataskaitai parengti.

Panašiai turėtų būti plėtojami ir ryšiai su FRONTEX. Skatinant EMT ir FRONTEX sąveika būtų galima užpildyti spragą, atsirandančią svarstant sienų valdymo ir socialinius bei ekonominius aspektus; tuo tikslu reikėtų siekti suburti skirtingų, tačiau viena kitą papildančių, sričių specialistus. Taip būtų užtikrinta, kad migracijos ir prieglobsčio klausimai būtų nagrinėjami visapusiškai. Kaip pavyzdį galima nurodyti tai, kad FRONTEX rizikos analizės centras kiekvieną ketvirtį atlieka migracijos tendencijų prie ES išorės sienų analizę[31]. EMT galėtų geriau pasinaudoti šia informacija, pavyzdžiui, rengdamas nuoseklią neteisėtos migracijos analizę arba platesnio masto migracijos srautų analizę.

Per keletą metų užmegzti labai glaudūs ryšiai su ES pagrindinių teisių agentūra. Šių dviejų įstaigų funkcijos ir atsakomybės sritys skirtingos, todėl dažnai jos gali labai papildyti viena kitą, o ES pagrindinių teisių agentūros atstovui reguliariai dalyvaujant EMT susitikimuose užtikrinama, kad abi įstaigos būtų informuojamos apie viena kitos darbą. Tokio papildomumo pavyzdys – vienu metu atliekami tyrimai dėl nelydimų nepilnamečių / atskirtų vaikų[32] ir dėl neteisėtos migracijos[33].

---

30 Pavyzdžiui, 2011 m. EMT atliko tyrimą „Ne ES suderinti apsaugos statusai“.

31 Žr. http://frontex.europa.eu/publications?c=risk-analysis.

32 *„Nelydimų nepilnamečių priėmimo, grąžinimo ir integracijos politika ir susiję skaičiai“* (EMT, 2010 m. gegužės mėn.) *ir „Atskirti, prieglobsčio prašantys vaikai Europos Sąjungos valstybėse narėse“* (ES pagrindinių teisių agentūra, 2010 m. lapkričio mėn.). *Abiem ataskaitomis remtasi rengiant Veiksmų planą dėl nelydimų nepilnamečių* (COM(2010) 213).

33 *„Praktinės neteisėtos migracijos masto mažinimo priemonės“* (EMT, 2012 m. balandžio mėn.) *ir „Neteisėtų migrantų pagrindinės teisės Europos Sąjungoje“* (ES pagrindinių teisių agentūra, 2011 m. lapkričio mėn.).

IV.5. ŠIEMS UŽDAVINIAMS ĮVYKDYTI REIKALINGA STRUKTŪRA

EMT veikia kaip tikras Europos tinklas, apimantis Komisiją, valstybes nares ir Norvegiją, tačiau jis neturi teisinio statuso. Nors dėl šios neįprastos struktūros kyla tam tikrų sunkumų, visų pirma teikiant finansinę paramą EMT nacionaliniams informacijos centrams, tačiau ja užtikrinama glaudesnė sąsaja su Komisijos politikos darbotvarke. Be to, ji puikiai veikia praktiškai. Todėl nėra poreikio svarstyti, kaip būtų galima keisti dabartinę EMT struktūrą.

Be to, išoriniame vertinime nustatyta, kad svarbus EMT požymis yra jo nevienalytiškumas. Pagal Tarybos sprendimo dėl EMT sukūrimo 5 straipsnio 1 dalį kiekviena valstybė narė (išskyrus Daniją) turėjo paskirti vieną įstaigą, kuri atlieka EMT nacionalinio informacijos centro funkcijas. Daugelis EMT nacionalinių informacijos centrų pirmiausia pavaldūs atitinkamai jų valstybės narės ministerijai, atsakingai už prieglobsčio ir migracijos politiką, tačiau kai kurie iš jų yra pavaldūs moksliniams institutams arba nacionaliniams TMO biurams, bet glaudžiai bendradarbiauja su atitinkama ministerija. Atsižvelgiant į patirtį, įgytą veiklą vykdant tokia sudėtimi, galima daryti išvadą, kad jos keisti nereikia. Kita vertus, reikėtų užtikrinti, kad valstybės narės skirtų pakankamai išteklių EMT nacionaliniams informacijos centrams, kurie šiuo metu negali visapusiškai dalyvauti ir prisidėti vykdant EMT veiklą.

Reikėtų patikslinti tam tikrus su EMT valdyba susijusius aspektus. Nors EMT valdyba veiksmingai dirba, siekdama EMT veiklą glaudžiau susieti su politikos formuotojų poreikiais, tam tikrose srityse ji galėtų dirbti geriau. Pirmiausia valdyba turėtų daugiau dėmesio skirti strateginių gairių rengimui, siekiant dar geriau užtikrinti tiesioginę EMT veiklos naudą politikos formuotojams. Tai būtų galima užtikrinti, pavyzdžiui, jeigu atitinkami suinteresuotieji subjektai (pvz., trys viena po kitos ES pirmininkaujančios valstybės narės, Europos Komisija, Europos Parlamentas) nurodytų savo strateginius prioritetus, o valdybos nariai būtų pakankamai aukšto lygmens, kad galėtų teikti būtinas politikos gaires. Europos Parlamentas ir Danija bei Norvegija turėtų toliau stebėtojų teisėmis dalyvauti valdybos posėdžiuose. Taip pat reikėtų aiškiau atskirti valdybos narius nuo atitinkamo jų EMT nacionalinio informacijos centro[34], kad nekiltų interesų konfliktų ir valdyba galėtų aktyviau prašyti valstybės (-ių) narės (-ių) stiprinti EMT nacionalinių informacijos centrų, kurių veiklos rezultatai pagal bendrus veiklos rodiklius yra nepakankami arba blogi, pajėgumus[35]. Be to, valdyba turėtų labiau skatinti mokslinių tyrimų ir politikos formavimo sąsają, pavyzdžiui, pabrėždama EMT išvadų poveikį dabartinei ir būsimai migracijos politikai bei praktikai.

V. BAIGIAMOSIOS PASTABOS

EMT įrodė, kad yra naudinga priemonė, padedanti politikos formuotojams. Be kita ko, atsižvelgiant į kitą daugiametę finansinę programą, atlikus šioje ataskaitoje nurodytus patobulinimus, EMT galėtų dar geriau atlikti savo svarbų vaidmenį. EMT turi tvirtą pagrindą, todėl Komisija neabejoja, kad tinklas ir vėl pajėgs įveikti šiuos naujus uždavinius.

---

[34] Šiuo metu bent 12 valdyboje veikiančių valstybių narių atstovų taip pat dirba ir savo valstybės narės EMT nacionaliniame informacijos centre.

[35] Galimi rodikliai: indėlis atliekant tyrimus ir rengiant ataskaitas, atsakymų į *ad hoc* užklausas skaičius; indėlis atliekant tyrimus ir rengiant ataskaitas, atsakymų į *ad hoc* užklausas skaičius; tinklo veiklos ES lygiu intensyvumas (pvz., atsižvelgiant į dalyvavimą susitikimuose, atsakymus į *ad hoc* užklausas) ir kiti darbo planų aspektai.

Komisija tikisi, kad remiantis šia ataskaita, tolesnio EMT plėtojimo klausimas bus aptartas su kitomis ES institucijomis ir valstybėmis narėmis.